

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Negrei Nicolae în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Nichitin Ruslan XXXXX, născut la
XXXXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 02.08.2018 – 07.03.2019

instanța de apel: 04.04.2019 – 03.09.2019

instanța de recurs: 07.11.2019 – 13.05.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 07 martie 2019, *cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Nichitin Ruslan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2) și art. 152 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa după cum urmează:

- în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 100 (o sută) ore;

- în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 134 (o sută treizeci și patru ore),

- în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 200 (două sute) ore.

În conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 21 iunie 2018 în privința lui Nichitin Ruslan s-a dispus de a fi executată separat de pedeapsa stabilită prin sentința examinată.

2. În sentință prima instanță a constatat în fapt că:

Nichitin Ruslan la 06.05.2018, aproximativ pe la orele 20:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, fără acordul și consimțământul proprietarei, a pătruns ilegal în locuința fostei soții Timuță Viorica, amplasată în XXXXX, I str-lă XXXXX, iar la cerința de a părăsi locuința a refuzat categoric să o părăsească

și a îmbrâncit-o pe proprietara Timuță Viorica, cauzându-i conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. 201812P0214 din 14 mai 2018, echimoze pe membrul inferior drept și se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

Tot el, la 06.05.2018, aproximativ pe la orele 20:20, fiind în stare de ebrietate, în timp ce se afla în curtea gospodăriei fostei soții Timuță Viorica, amplasată în XXXXX, I str-lă XXXXX, l-a agresat fizic pe soțul ultimei cet. Jornea Anatolie, cauzându-i vătămări corporale medii sub formă de excoriații pe abdomen, fractura falangei proximale degetului II al piciorului drept cu edem a țesuturilor moi și excoriații în regiunea degetului dat, fapt conformat prin raportul de expertiză extrajudiciară nr. 201812P0213 din 14 mai 2018.

Astfel, prin acțiunile sale, inculpatul Nichitin Ruslan a comis infracțiunile prevăzute de art. 179 alin (2) Cod penal, adică pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a o părăsi la cererea ei, cu aplicarea violenței și de art. 152 alin. (1) Cod penal, adică vătămarea intențională medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către părțile vătămate Jornea Anatolie și Timuță Viorica prin care au solicitat casarea parțială a sentinței, cu adoptarea unei noi hotărâri conform modului stabilit de prima instanță prin care Nichitin Ruslan să fie condamnat în baza art. 179 alin. (2); art. 152 alin. (1) Cod penal, iar conform art. 84 din Cod penal să-i fie aplicată o pedeapsă definitivă, privativă de libertate.

De asemenea au solicitat admiterea integrală a solicitării de încasarea de la Nichitin Ruslan în folosul părților vătămate Timuță Viorica și Jornea Anatolie a cheltuielilor de asistență juridică în sumă totală de 3000 lei.

3.1. În motivarea apelului, părțile vătămate au menționat că:

- pedeapsa aplicată sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este contrară scopului procesului penal și inechitabilă, fiind una prea blândă în coraport cu comportamentul nemijlocit al inculpatului până și după comiterea faptei infracționale, dar și reieșind din suferințele aduse părților vătămate;

- după adoptarea sentinței Nichitin Ruslan, a continuat să treacă pe lângă domiciliul părților vătămate, provocându-i, înjurând și strigând agresiv să iasă din ograda casei ca să se clarifice. Astfel, părțile vătămate consideră că inculpatul nu conștientizează că a comis fapte ilicite și continuă să provoace situații tensionate deja lângă domiciliul lor;

- nu s-au păstrat chitanțele pentru achitarea tratamentului, părțile vătămate au solicitat să le fie compensate cheltuielile pentru asistența juridică și reprezentare în sumă totală de 3000 lei, iar dovada achitării va fi prezentată în instanță;

- deși partea acuzării nu a declarat apel, reieșind din împrejurările ce s-au petrecut ulterior adoptării sentinței, părțile vătămate au considerat că pedeapsa aplicată nu va acorda efectiv o protecție acestora iar Nichitin Ruslan va continua actele sale ilegale de terorizare a familiei lor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2019, a fost admis apelul părților vătămate Timuță Viorica și Jomea Anatolie, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și a cheltuielilor judiciare și pronunțată o nouă hotărâre în respectiva parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Lui Nichitin Ruslan în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen 1 (unu) an.

Lui Nichitin Ruslan în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen 2 (doi) ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepselor numite, lui Nichitin Ruslan i-a fost stabilită pedeapsa, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni.

Conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepsei numite prin decizie și a pedepsei numite prin sentința Judecătoriei Strășeni sediul Călărași din 21 iunie 2018, lui Nichitin Ruslan i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executare în penitenciare de tip semiînchis, termenul executării urmând a fi calculat din momentul reținerii.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului Nichitin Ruslan în beneficiul lui Timuță Viorica, cheltuielile judiciare în mărime de 3000 (trei mii) lei.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Nichitin Ruslan a săvârșit infracțiunile imputate lui, faptele acestuia fiind constatate din totalitatea de probe acumulate și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Privitor la individualizarea pedepsei penale, stabilite inculpatului Nichitin Ruslan, instanța de apel a considerat că prima instanță n-a ținut cont, în măsura necesară, de toate circumstanțele reale și personale inculpatului, caracterul și gradul de pericol social a infracțiunilor, comiterea cumulului de infracțiuni intenționate, care conform prevederilor art. 16 al Codul penal se referă la infracțiuni mai puțin grave, și de faptul că anterior a mai fost în conflict cu legea.

Instanța de apel a stabilit că anterior inculpatul Nichitin Ruslan, a mai săvârșit infracțiuni, fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Strășeni sediul Călărași din 21.06.2018 în baza art. 155 Cod penal la pedeapsa închisorii pe un termen de 2 (doi) ani, iar conform art. 90 Cod penal i-a fost suspendată executarea pedepsei închisorii pe o perioadă de probațiune de 1 an (f.d. 79-80).

Din cele reținute, instanța de apel a concluzionat că inculpatul Nichitin Ruslan este predispus de a comite infracțiuni, ultimul fiind anterior condamnat n-a tras concluziile respective, nu s-a corectat și reeducat și din nou a pășit pe cale infracționalității, a comis fapte prevăzute de legea penală cu intenție, fapt care a determinat admiterea apelului părților vătămate.

În opinia instanței de apel, stabilirea unei pedepse cu închisoare cu executare reală va duce la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, precum și va contribui la atingerea scopului prevăzut de art. 2 alin. (2) Cod penal, care stipulează, că legea penală are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către inculpat, cât și de către alte persoane, ori aplicarea unei pedepse cu suspendare condiționată nu va atinge scopul legii penale, servind ca un exemplu negativ pentru terțele persoane predispuse la comiterea infracțiunilor.

La fel, instanța de apel a considerat necesar de a aplica speței prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal și nu prevederile art. 85 Cod penal, în raport cu aplicarea pedepsei definitive, adică la cumularea pedepselor aplicate prin prezenta decizie cu pedeapsa numită prin sentința Judecătorei Strășeni sediul Călărași din 21 iunie 2018, or, inculpatul a comis infracțiunile prevăzute de art. 179 alin. (2) și 152 alin. (1) Cod penal la 6 mai 2018, adică înainte de pronunțarea sentinței din 21 iunie 2018, în acest caz fiind aplicabile prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal.

Privitor la acțiunea civilă înaintată, instanța de apel a stabilit că conform materialelor cauzei Timuță Viorica a suportat cheltuieli judiciare în mărime de 3000 (trei mii) lei în urma încheierii contractului de asistență juridică cu avocatul Cernicov Andrei (f. d. 190), prin urmare instanța de apel a conchis asupra necesității admiterii cererii de apel și în respectiva parte.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, avocatul Negrei Nicolae, acționând în numele inculpatului Nichitin Ruslan, a declarat în termen recurs ordinar, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel din motiv că pedeapsa este prea aspră.

5.1. În motivarea recursului, avocatul a menționat că:

- pedeapsa aplicată de instanța de apel este prea aspră întrucât inculpatul în cadrul cercetării judecătorești, vina în comiterea infracțiunii a recunoscut-o pe deplin, a declarat că se căiește sincer de cele comise, a conștientizat despre fapta comisă;

- în acțiunile inculpatului sunt prezente mai multe circumstanțe atenuante prevăzute la art. 76 Cod penal, și anume: căința sinceră, recunoașterea vinovăției și contribuire activă la descoperirea infracțiunii;

- există temei legal pentru casarea deciziei atacate în partea numirii pedepsei inculpatului, dat fiind faptul, că instanța de apel n-a dat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, cât privește scopul pedepsei penale și criteriile generale de individualizare a pedepsei și nu în deplină

măsură a ținut cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

- în ultima perioadă inculpatul conștientizând gravitatea faptelor săvârșite s-a liniștit și ducea un mod de viață pașnic față de fosta soție și concubinul ei.

6. Referințe asupra recursului declarat, au fost depuse de către avocatul Cernicov Andrei în numele părților vătămate, și de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Suvac Nicolae, prin care au pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării a invocat incidența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând materialele cauzei, instanța de recurs a stabilit că argumentele recursului apărării se întemeiază pe dezacordul cu pedeapsa cu închisoare aplicată de instanța de apel, care în opinia recurentului este prea aspră.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând soluția instanței de apel, care a judecat apelul părților vătămate, Colegiul penal conchide că instanța a motivat pe deplin și suficient necesitatea aplicării pedepsei cu închisoare pe termenul stabilit, motivare care este corespunzătoare practicii judiciare ținând cont de toate circumstanțele cauzei și cele personale ale inculpatului Nichitin Ruslan, care potrivit materialelor cauzei anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Strășeni sediul Călărași din 21.06.2018 în baza art. 155 Cod penal la pedeapsa închisorii pe un termen de 2 (doi) ani, iar conform art. 90 Cod penal i-a fost suspendată executarea pedepsei închisorii pe o perioadă de probațiune de 1 an (f.d. 79-80).

Mai mult, din materialele cauzei, Colegiul penal atestă că partea vătămată în prezenta cauză a solicitat protecția statului pentru aplicarea măsurilor de protecție a victimelor violenței în familie, împotriva agresorului Nichitin Ruslan, adică a inculpatului din speță (f.d.112-114).

Astfel, instanța de apel judecând apelul părților vătămate, corect a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor comise de către Nichitin Alexei, care fiind anterior condamnat a comis noi infracțiuni cu intenție, fapt care denotă că pedepsele anterioare nu au atins scopul prevăzut la art. 61 Cod penal, astfel pedeapsa aplicată de instanța de apel corect a fost individualizată inclusiv atât prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală cât și a prevederilor art. 84 Cod penal.

Motivele la care a făcut referire recurentul în vederea susținerii oportunității aplicării unei pedepse mai blânde, nu și-au găsit confirmarea, pedeapsa aplicată de instanța de apel fiind legală, întemeiată și care este în interiorul noilor limite stabilite prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, careva erori în acest sens nefiind constatate.

Așadar, în opinia Colegiului penal, instanța de apel corect a concluzionat asupra necesității stabilirii pedepsei sub formă de închisoare cu executare

reală întrucât pedepsele aplicate anterior, neprivative de liberate nu și-au produs efectul scontat, inculpatul comițând noi infracțiuni cu intenție, prin urmare temei pentru casarea deciziei instanței de apel, nu a fost stabilit.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal constată că pedeapsa individualizată în privința inculpatului Nichitin Ruslan, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că pedeapsa definitivă aplicată inculpatului Nichitin Ruslan, a fost corect stabilită de către instanța de apel prin aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal, mărimea acesteia fiind proporțională faptelor comise, nefiind identificate derogări de la prevederile legislației penale.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar constitui necesitatea casării deciziei emise, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Negrei Nicolae în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Negrei Nicolae în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui **Nichitin Ruslan XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **26 iunie 2020**.

Președinte
Judecătorii

/semnătură/
/semnătură/
/semnătură/

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Boico Victor